

ÜNNEPELJÜNK EGYÜTT!

1. ADVENT – JÓZSEF ADVENTJE

(Mt 1,18–25)

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom:

BARTA, T. (szerk.), Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest 2000.

GOPPELT, L., Az Újszövetség theológiája, Budapest, 1992.

SCHWEIZER, E., Das Evangelium nach Matthäus, Göttingen, 1986.

TÖRÖK, I., Dogmatika, Amsterdam, 1985.

VARGA, ZS., Máté evangéliumának magyarázata, JK, Budapest, 1995.)

József „adventje” akkor érkezett el, amikor az angyal kijelentette, hogy jegyese a Szentlélek által a nép szabadítójával várandós.

Jegyesség a Bibliában

Az izráeli társadalomban a család középpontja a férfi volt. Az ő irányítása, felügyelete és gondoskodása alatt állt a család. A fiatalokat 15 éves koruk körül házasságra alkalmasnak tekintették. A jegyesség akkor vette kezdetét, amikor a vőlegény a mátkapénzt kifizette a menyasszony apjának (1Móz 34,12; 2Móz 22,16; 1Sám 18,25). Ezt az összeget a szokásjog határozta meg. Ne csak pénzt lehetett adni, hanem lehetett természetben is fizetni. Így mintegy megvásárolta magának a feleséget. Az alá-fölérendeltségi viszony a jegyességgel vette kezdetét. A vőlegény ura lett a jegyesének (2Móz 21,22; 5Móz 24,4) és ugyanazok a jogok illették meg a jegyesével kapcsolatban, mint a házasság megkötése után. A menyasszonynak ugyanúgy engedelmességre kellett tennie, mint a feleségnek. A jegyesség kezdetétől a vőlegény feladata volt a gondoskodás. Jegyességet csak úgy lehetett felbontani, ha a vőlegény elbocsátó levelet adott. A jegyesség megszegése is házasságtörésnek minősült, ami halálbüntetést vont maga után. Az eljegyzés komoly elkötelezettségekkel járt mind a két fél részéről.

József adventje

József és Mária jegyességéről csak a tényt írja le az evangélium, azaz hogy József eljegyezte magának Máriát. A jegyesség alatt bekövetkezett váratlan és szokatlan fordulatról egyszerűen beszél az evangélista: a jegyesség ideje alatt Mária várandós lett a Szentlélektől. A Biblia nem írja le a fogantatás történéseit, ahogyan magát a születést sem később, hanem csak a következményeket. A lényegét emeli ki a Szentíró. Mária a Szentlélektől fogant Isten akaratából, és Isten Fiával volt várandós.

József életében súlyos válságot idézett elő az, amikor Isten belépett az emberiség életébe. Nagyon nehéz döntés elé került. Arra következtetett, hogy jegyese megszegte a hűségkötést. Elbocsátó levelet kellett volna adnia, és a törvénykezésnek átadni Máriát. Szégyen, kétség és egyértelműen Mária iránti szeretet érzései áraszhatták el. De József irgalmasabb akart lenni, mint amit a Törvény elvárt tőle. Nem akarta halálra adni jegyesét. Meg akarta menteni az életét. József **igaz** ember volt. Vagyis Isten törvénye szerint élő ember, aki a vallása előírásait szívből is megtartotta. Így jutott eszébe az a titokban elbocsátás lehetősége, ami ugyan megmentette volna Mária életét, de a házasságukat megghiúsította volna, és a születendő gyermek életét jelentősen megnehezítette volna. A **titokban** való elbocsátás nem azt jelentette, hogy éjszaka, vagy elhallgatva akarta volna elküldeni Máriát. Azt jelentette, hogy nem vitte volna bíróság elé, hogy halálos ítéletet kapjon. Isten azonban közbeavatkozott. Amikor ez az

igaz ember került nehéz helyzetbe, Isten közbelépett. Aki igaz emberként kerül válságba, az számíthat Isten segítségére. Az **angyali** üzenet egyszerű és tényszerű. Nem a megjelenés körülményei a lényegesek, hanem az üzenet tartalma.

Miközben Isten felfedte József előtt a hihetetlen igazságot, egy feladatot is rábízott. Az Isten által adott néven kell elnevezni. A Jézus név gyakori volt abban az időben. A héber „Jöhósúa” görög megfelelője. Jelentése: az Úr a szabadító. Az angyal üzenete szerint azért kell így nevezni, mert ez a gyermek lesz a Szabadító. A szabadítás pontos meghatározását is elmondta az angyal. Lelki, bűnből való, hiszen az embernek ez a legnagyobb nyomorúsága.

Máté evangélista magyarázata, az észaiási ige, egy újabb nevet (Immánuel) tartalmaz, de ez egy magyarázó név. Ez az indoklás inkább tekinthető Máté leírásában a magyarázatnak, ami az evangélium címzettjeinek szól, és összefoglalja a Jézus fogantatása körüli események lényegét. Az észaiási vers egy Áház király idejében születő gyermekről szóló prófécia. Az eredeti héber szó fiatal nőt jelent. A gyermek születését követő időszak olyan csodálatosan írható csak le, hogy azt lehet mondani arra, hogy „velünk az Isten”.

József maga nem szólal meg a történetben, hanem csak cselekszik. Engedelmeskedik Istennek. Amit Isten kijelentett neki, az túl van minden emberi elképzelésen. József mégis elfogadta a felfoghatatlan tény, hogy menyasszonya Isten gyermekével várandós. Majd feleségül vette jegyesét, és amikor megszületett a Fiú, valóban azt a nevet adta neki, amire az angyal kérte. És e névben benne volt a Gyermek küldetésének a titka.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Negyedikeselek közt egy-egy ünnepi időben hármaskor feladatunk van. Egyrészt az ünnephez kapcsolódóan átismétljük a korábbi években tanult történetek, énekek, igék alapján mindazokat az ismereteket, melyek az ünnep lényegét megalapozzák. Ehhez kapcsolunk egy kevésbé ismert, de az ünnepkörhöz kapcsolódó feladatot, harmadszorra pedig teret kell adnunk magának az ünneplésnek is, hogy ne csak ismeret, hanem átélés, megélés lehessen.

Az adventi időben az Atya munkájára, az előkészületekre irányítjuk a figyelmet. Itt kapcsolódhatunk a királyképhez. Az Atya mint egy bölcs király igazgatja, tervezi a mi üdvösségünk és Isten országának gazdagodását. Ennek a történetnek másik oldalán vagyunk mi a várakozással, a rácsodálkozással és az engedelmességgel, a szolgálattal, ahogy József, Mária a bölcsök és János is megélték.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>MINIMUM</u>	<u>OPTIMUM</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a közös feladatokban, játékokban, beszélgetésekben. • Az advent és a várakozás, készülődés összekapcsolása	<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a közös feladatokban, játékokban, beszélgetésekben. • József személyének és történetének ismerete • A karácsonyt megelőző időszakból a várakozás, készülődés történeteiből néhány ismerete

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT - GYÜLEKEZETEK, ÁLLAMI ISKOLÁK ÉS EGYHÁZI ISKOLÁK
ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Józsefet Isten az angyala által készíti fel a szolgálatára.

Kognitív cél: Jézus születéstörténetén keresztül annak a felismertetése, hogy Isten embereket tud használni a szolgálatában.

Affektív cél: Annak az attitűdnek az erősítése, hogy az advent szolgálati lehetőség is.

Pragmatikus cél: Olyan korosztályszerű szolgálati lehetőségek gyűjtése, amelyekkel szolgálhatunk az adventben.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>Eddigi ismeretek felidézése – közös csoportmunka Készítsünk táblára helyezhető lapokat a korábban tanult karácsonyi történetek szereplőivel, akik a TK ábráin is szerepelnek (János, József, Mária, bölcsek)! Készítsünk más színű lapokat a MF igéivel! Tegyük az osztály elé, a tanulók helyezték el a táblán a megfelelő csoportosítással!</p> <p>Beszélgetés: Feladattár 2. kérdései (TK 60. o.)</p> <p>Átvezetés: Isten Józsefet is megkereste, hogy felkészítse nem mindennapi feladatára, hogy földi apja legyen Isten Fiának.</p>	<p>Eszköz: lapok feliratokkal mágnes gyurmaragacs</p> <p>TK 1. Advent lecke (60. oldal) MFGY 1. Advent lecke 1. (81. o.) MFEI 1. Advent lecke 1. (104. o.)</p> <p>Megjegyzés: A feladat a TK Feladattár 1-2. feldolgozásával és a MF 1. – ben is elvégezhető</p>
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	<p>Történetmondás – József adventje Történetmondás vázlata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isten népének váradalma – próféták • Isten meglepő választása • József bemutatása, ismert felmenőinek felsorolása (Salamon, Dávid, Isai, Óbéd, Bóáz, Júda, Jákób, Izsák, Ábrahám) • Jegyesség öröme • Mária várandóssága és szégyene • Angyali látogatás: Aranymondás • József rácsodálkozása, engedelmessége, öröme <p>Adventi időszak és a befogadás Gyűljünk körül az adventi koszorú körül! Éljük meg a közösséget, a befogadást! Tartsunk belső csendet:</p>	<p>TK 1. Advent lecke (61. oldal)</p> <p>Kapcsolódó munkafüzeti feladatok: MFGY 1. Advent lecke 2–3. (82. o.) MFEI 1. Advent lecke 2–3. (105. o.)</p> <p>Kapcsolódó munkafüzeti feladatok: MFGY 1. Advent lecke 4. (83. o.)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Hogyan nyithatom meg a szívemet a hittanos társaim felé? Hogyan fogadhatom be őket? <p>Beszélgessünk az adventi időszakról! Gyűjtsünk ötleteket az ünnepi időre! Készüljünk az imádságra:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gondoljanak a gyerekek magukban valakire, akit nehezebb befogadni. <p>Zárjuk be imádsággal a közösséget!</p>	MFEI 1. Advent lecke 4. (106. o.)
Aranymondás	„József, Dávid fia, ne félj feleségül venni Máriát, mert ami benne fogant, az a Szentlélektől van.” (Mt 1,20)	Javaslat: A záró imádságban kapcsoljuk az aranymondást azokhoz a kapcsolatokhoz, amelyekben nehezen élnek a gyermekek, nehezen fogadnak be valakit!
Énekjavaslat (alternatívák)	5. Nékünk születék (TK 76. o.) 13. Adventi hírnök (TK 83. o.) JJ: 28. Áldott a férfi – kánon (+BS, DU) 111. Várni jó – kánon (+BS, DU)	
Házi feladat	Gyűjtőmunka: Kérdezz utána a családotban a férfiágon a felmenőknek! Van-e olyan történet, amelyből kiderül, hogy valaki különös módon ismerte meg a feleségét, vagy különös módon áldotta meg őket Isten gyermekkel?	

TOVÁBBI ÖTLETEK:

(Egyéni feladatlapok összeállíthatók az RPI online feladatbank segítségével:
<http://rpi-feladatbank.reformatus.hu/#/login>)

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

Tankönyv: 62-63. oldal

A képen látható:

- Rajz: próféta, Mária, út Betlehembe, a napkeleti bölcsek
- Tematikus rajz: József álmában angyal jelenik meg, képbuborékban az angyal üzenete.

A szöveg:

- Olvasmány: József adventje

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

A képek:

- Ismersz-e olyan próféciákat, amelyek a régi időkben beszéltek Jézusról?
- Mi történt Máriával?
- József és Mária hová tartanak, és miért?
- Kik azok, akik meglátogatták a Jézust? Honnan tudták, hová kell menniük?
- Kik voltak ott a köszöntésére? Ők honnan tudták meg az örömhírt?
- Milyen jelenetet ábrázol a kép? Ki az, aki ott alszik?
- Józsefnek mit üzent Isten az Ő angyalával? Miért?

A szöveg:

- Hol élt József és Mária? Mi volt József foglalkozása?
- Mire készültek éppen?
- Milyen meglepő dolog történt Máriával?
- József mire gondolt, mikor megtudta, hogy jegyese várandós?
- Mi volt az, ami megnyugtatta őt, és feleségül vette Máriát?
- Ezek után mi történt? Emlékezz!
- Józsefnek ilyen adventje volt. A te advented milyen? Téged is nyomaszt valami? Örömmel várod a karácsonyt?
- Az adventi időszakban mit teszel Isten dicsőségére?

Beszélgetéspontok az aranymondáshoz:

„József, Dávid fia, ne félj feleségül venni Máriát, mert ami benne fogant, az a Szentlélektől van.”

- Ki volt József őse az Ige szerint? Miért fontos ezt tudni?
- Ki volt a jegyese Józsefnek?
- Olvasd el az Igét! Ki mondta ezt Józsefnek? Miért?
- József mire gondolt, amikor ezt az üzenetet hallotta? Mit tett? Miért?

1. Jó hangnak engedelmeskedsz-e? Játsszunk hangfelismerős játékot!

a) Osszuk párba őket! Egyik felének kössük be a szemét, a másik változtatgatja a hangját. A bekötött szemű megpróbálja felismerni a társa hangját és követni.

b) Hívjunk ki három hasonló hangú gyermeket (három lány/három fiú)! Mondjuk el előre, hogy melyik hangnak engedelmeskedjenek a három közül! Az osztály fordítson hátat! A három gyermek adjon a hátuk mögött utasításokat elváltoztatott hangon (Pl. Emeld fel a jobb kezed! Ugrálj fél lábon! Stb.)! Csak a megnevezett tanuló hangjára szabad engedelmeskedni. Aki elrontja, kiesik.

2. Kitől jött az üzenet? Találjanak ki a tanulók egy-egy üzenetet, amely jellegzetesen valakitől származik (lehet mesefigura, foglalkozás, bibliai szereplő)! Álljanak az osztály elé mint postások, adják át az üzenetet a feladó megnevezése nélkül! Az osztály találja ki, kitől érkeztetett! Pl. Ne bántsátok Sault, akkor sem, ha üldöz engem, Isten felkent királya! (Dávid).

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ: